EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 11. 10. 2021
COM(2021) 622 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Výročná monitorovacia správa o vykonávaní programu na podporu štrukturálnych reforiem na rok 2019

{SWD(2021) 283 final}

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Výročná monitorovacia správa o vykonávaní programu na podporu štrukturálnych reforiem na rok 2019

ÚVOD

Európska komisia riadi **program na podporu štrukturálnych reforiem** (Structural Reform Support Programme – SRSP) od roku 2017. SRSP s rozpočtom 222,8 milióna EUR[1] slúži na podporu členských štátov pri navrhovaní a vykonávaní inštitucionálnych a administratívnych reforiem, ako aj reforiem podporujúcich rast.

Štrukturálne reformy sú vo svojej podstate **komplexnými procesmi** a ich navrhovanie a vykonávanie si vo všetkých fázach vyžadujú vysoko špecializované vedomosti a zručnosti. Niektoré členské štáty okrem toho na riešenie administratívnych, hospodárskych a sociálnych výziev vyplývajúcich zo štrukturálnych reforiem nemajú kapacitu.

Cieľom SRSP je pomôcť členským štátom **pri riešení týchto výziev** a **posilniť ich schopnosť** pripravovať a vykonávať reformy podporujúce rast. Pomáha to posilniť verejné inštitúcie a verejnú správu a zlepšiť procesy správy, ako aj výkonnosť a odolnosť hospodárstva a spoločnosti ako celku. Cieľom je zvýšiť súdržnosť a zlepšiť konkurencieschopnosť, produktivitu, udržateľný rast, tvorbu pracovných miest a investície.

Táto správa obsahuje prehľad **opatrení podporovaných v rámci cyklu SRSP na rok 2019**. Opisuje sa v nej proces výberu a vykonávania projektov a vyhodnocujú sa výsledky, ktoré sa doposiaľ dosiahli v projektoch SRSP za roky 2017, 2018 a 2019.

VYKONÁVANIE SRSP NA ROK 2019

Rok **2019 bol tretím rokom vykonávania činností** v rámci SRSP. Tak ako v prvých dvoch rokoch sa aj v treťom roku ukázalo, že po programe je **veľký dopyt** – **27 členských štátov** predložilo **580 žiadostí o podporu**, pričom **sa odhaduje, že ich hodnota dosiahla takmer dvaapolnásobok dostupného rozpočtu SRSP na rok 2019**.

Komisia **žiadosti členských štátov posúdila na základe zásad a kritérií** stanovených v nariadení o SRSP a **vybrala 263 žiadostí z 26 členských štátov**.

Vybrané žiadosti boli rozdelené medzi hlavné oblasti politiky takto:

- **27 %** v oblasti trhu práce, vzdelávania, zdravotníctva a sociálnej politiky,
- **23 %** v oblasti rastu a podnikateľského prostredia (vrátane klímy a životného prostredia),
- **18 %** v oblasti správy vecí verejných a verejnej správy,
- **17 %** v oblasti finančných služieb a prístupu k financovaniu a
- **15 %** v oblasti správy príjmov a riadenia verejných financií.

Najväčšia časť podporných opatrení je zameraná na:

[1] Rozpočet sa zvýšil pri zmene pôvodného nariadenia (EÚ) 2017/825 o SRSP (Ú. v. EÚ L 129, 19.5.2017, s. 1 – 16) nariadením (EÚ) 2018/1671 (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, s. 3 – 5).

- digitalizáciu verejnej správy (12 %),
- posilnenie systémov vzdelávania a odbornej prípravy (8 %),
- zlepšenie dostupnosti a zvýšenie efektívnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti (8 %),
- posilnenie sociálnej ochrany a sociálnych služieb (7 %),
- rozvoj vnútroštátnych a cezhraničných kapitálových trhov (6 %) a
- zvýšenie efektívnosti a účinnosti verejného sektora (8 %).

V súlade so zásadou správneho finančného riadenia sa uprednostňovali žiadosti, ktoré umožnili **rýchle poskytnutie podpory a urýchlenú realizáciu reforiem v praxi**. Prioritou boli aj žiadosti, ktoré sa týkali **vymedzených cieľov** a pri ktorých sa predpokladal **silný vplyv**.

92 % žiadostí, ktoré boli vybrané na financovanie v rámci SRSP v roku 2019, sa priamo vzťahovalo na strategické priority EÚ:

- 62 % súviselo s vykonávaním reforiem v nadväznosti na výzvy, na ktoré sa poukázalo v procese európskeho semestra (odporúčania pre jednotlivé krajiny a správy o jednotlivých krajinách),
- 21 % súviselo s vykonávaním priorít EÚ (únia kapitálových trhov, digitálny jednotný trh, energetická únia a klíma atď.),
- 5 % súviselo s vykonávaním právnych predpisov EÚ a
- 4 % súviseli s vykonávaním programov makroekonomických úprav EÚ.

Zvyšných 8 % súviselo s vykonávaním reforiem členských štátov spojených s inými prioritami.

K 31. januáru 2021 bolo **20 %** projektov na podporu reforiem realizovaných v rámci SRSP na rok 2019 dokončených a **80 %** projektov bolo v štádiu realizácie.

POKROK VZHĽADOM NA CIELE PROGRAMU

V treťom roku vykonávania SRSP **významne prispel** k úsiliu členských štátov **identifikovať a prekonať štrukturálne nedostatky**, ktoré predstavujú prekážku pri navrhovaní a vykonávaní reforiem. Tento príspevok zahŕňal:

- **pomoc pri revízii súčasných legislatívnych postupov** (napr. pri zmene existujúcich právnych predpisov o mobilite pracovnej sily),
- **identifikáciu nedostatkov a poskytovanie odporúčaní na zlepšenie** (napr. pri obstarávaní riešení v oblasti IT),
- **posilnenie schopnosti členských štátov vymedziť efektívnejšie procesy a metodiky** (napr. vytvorením rámca hodnotenia výkonnosti systému zdravotnej starostlivosti),
- **podporu efektívnejšieho riadenia ľudských zdrojov** (napr. poskytnutím pomoci pri zlepšovaní strategického riadenia a spolupráce medzi vyššími a strednými riadiacimi pracovníkmi).

Akcie, ktoré boli vybrané a realizované v rámci SRSP na rok 2019, sú navrhnuté tak, aby zabezpečovali európsku pridanú hodnotu. SRSP **dopĺňa ďalšie programy** a politiky na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni a **podporuje vzájomnú dôveru a spoluprácu** medzi prijímajúcimi členskými štátmi a Komisiou. Akcie SRSP okrem toho podporujú vývoj a zavádzanie riešení, ktoré ponúkajú východiská pre vnútroštátne výzvy a zároveň majú pozitívny vplyv na **výzvy týkajúce sa celej Únie či výzvy, ktoré sa týkajú viacerých členských štátov**.

Ilustračnými príkladmi sú tieto podporné opatrenia:

- pomoc pri vypracúvaní akčných plánov na podporu prechodu z uhlia a identifikácia zdrojov financovania EÚ na financovanie tohto prechodu,
- uľahčovanie udržateľnej mobility, navrhovanie rámcov pre platobnú neschopnosť a navrhovanie a vykonávanie protikorupčných opatrení,
- výmena najlepších postupov s členskými štátmi, ktoré úspešne vykonali reformy hospodárenia s verejnými financiami,
- pomoc národným podporným bankám vo viacerých členských štátoch pri účasti na Programe InvestEU.

Účelom tejto správy nie je ilustrovať konečné účinky reforiem[2], na ktoré sa jednotlivé členské štáty podujali v dôsledku podporných opatrení poskytnutých v rámci SRSP. Možno však povedať, že **SRSP je na dobrej ceste, pokiaľ ide o plnenie svojho všeobecného cieľa**.

Podporné opatrenia vykonané v rámci prvých troch cyklov SRSP v rokoch 2017, 2018 a 2019 **prispievajú k navrhovaniu a vykonávaniu inštitucionálnych a administratívnych reforiem, ako aj reforiem podporujúcich rast**.

Spomedzi projektov realizovaných v rámci prvých troch cyklov SRSP už 276 projektov prispelo k dosiahnutiu konkrétnych výsledkov, napríklad:

- navrhnutie reformy na vykonávanie digitálnej stratégie,
- odporúčania na posilnenie kapacity orgánov vykonávajúcich Európsky námorný a rybársky fond,
- vypracovanie analýzy nákladov a prínosov a komunikačnej stratégie na podporu modernizácie vodnej cesty,
- pilotný projekt na zvýšenie kvality prípravy rozpočtu,
- vypracovanie podrobnej príručky krízového riadenia pre vnútroštátny orgán na riešenie krízových situácií bánk.

ZÁVER

SRSP v treťom roku svojho vykonávania zaznamenal ďalší **nárast dopytu**, pričom **27 členských štátov** predložilo **580 žiadostí o podporu** (nárast oproti 24 členským štátom, ktoré predložili 444 žiadostí o podporu v rámci SRSP na rok 2018).

Celkovo sa za prvé tri roky vykonávania SRSP preukázalo, že program vnútroštátnym orgánom dokáže pomôcť identifikovať a vyriešiť štrukturálne nedostatky a prekážky pri navrhovaní a vykonávaní reforiem. Dokazujú to viaceré **konkrétne výsledky**.

Opatrenia sú síce zamerané na podporu reformného procesu, no **za účinné opatrenia v nadväznosti na akcie a za skutočné vykonávanie reforiem je zodpovedný prijímajúci členský štát**.

[2] Podľa článku 16 nariadenia o SRSP musí Komisia predložiť nezávislú hodnotiacu správu v polovici trvania. Správa sa zameria na pokrok pri dosahovaní cieľov programu, účinnosť využívania zdrojov, európsku pridanú hodnotu programu a na to, či sú jeho ciele a akcie naďalej relevantné.

Prijímanie podporných opatrení a vykonávanie inštitucionálnych a administratívnych reforiem a reforiem podporujúcich rast bude Komisia v nadchádzajúcich rokoch naďalej monitorovať.